

ikke socialpædagogisk bistand, det vil sige støtteforanstaltninger som fx vejledning, rådgivning og hjælp til selvhjælp til at udføre dagligdagens gøremål m.v., eller mere omsorgsbetonede og intensive støtteforanstaltninger, hvor fx den personlige omsorg og pleje kan være et mål i sig selv. Der er heller ikke tale om, at ledsageren skal fungere som støtte- og kontaktperson eller besøgsven, da formålet alene omfatter konkrete ledsageopgaver ud af brugerens hjem til aktiviteter efter brugerens ønske.

Ledsagelse efter servicelovens § 78 gives til personer under 67 år, der ikke kan færdes alene på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

For servicelovens § 31 gælder, at ordningen også omfatter unge mellem 16 og 18 år, hvis forældrenes accept foreligger.

I modsætning til ledsageordningen for voksne, der retter sig mod alle, der opfylder betingelserne for ledsagelse uanset boform, er ledsageordningen for unge rettet mod unge hjemmeboende.

Det er kommunalbestyrelsen, der efter en konkret vurdering træffer afgørelse om, hvorvidt den unge opfylder betingelserne for at få ledsagelse, og denne afgørelse er uafhængig af, hvad ledsagelsen ønskes brugt til.

Erfaringer med den gældende ledsageordning

For at få et overblik over, hvordan kommuner og amter havde grebet den nye opgave an, anmodede Socialministeriet i oktober 1998 Den Sociale Ankestyrelse om at indhente oplysninger om, hvordan de enkelte kommuner havde implementeret ordningen. Rapporten kom i november 1998.

Undersøgelsen, der var baseret på svar fra 258 kommuner, viste at:

- 59% (163 kommuner) havde budgetteret eller afsat penge til ordningen
- 39% (108 kommuner) havde besluttet retningslinier for at yde ledsagelse
- 51% (141 kommuner) havde informeret om ledsageordningen
- 17% (48 kommuner) havde ikke initiativer i forhold til budgettering, fastsættelse af retningslinier eller information over for borgere.

På baggrund af undersøgelsen udsendte socialministeren i december 1998 et brev til samtlige kommuner og amter, hvori det blev indskærpet, at ledsageordningen gælder for alle berettigede fra 1. juli 1998, og at en ansøgning om ledsagelse ikke kan afslås med den begrundelse, at der ikke er afsat midler til ordningen.

Det blev samtidigt understreget, at det er kommunernes opgave, at kommunens rammer for ledsagelse bekendtgøres på en sådan måde, at ordningen kan blive til gavn for de persongrupper, den er tiltænkt.

En analyse foretaget i Det Sociale Danmarkskort på grundlag af kommunernes indberetninger til den sociale database viste, at både amter og kommuner forventede en stigning i antallet af personer, der fik tilbudt ledsagelse i perioden 2000-2003. Samtidig forventede kommuner og amter en stigning i det totale antal af ledsagelsestimer. Det er opgjort, at ca. 4.500 personer i 2001 fik hjælp af ordningen.

I forbindelse med de økonomiske forhandlinger ved indførelsen af lov om social service, blev kommuner og amter kompenseret med ca. 180 mill. kr. årligt (pl-2002), som følge af forventede meromkostninger til §§ 78 og 31.

Selve ledsageordningen er nu implementeret og virker efter hensigten. Det foreslås derfor, at revisionsbestemmelsen i § 148 ophæves.

Forslag om videreførelse af ledsageordningen efter at den handicappede er fyldt 67 år

Siden ledsageordningen blev gennemført, har der været kritik af aldersgræsekriteriet på 67 år. Aldersgrænsen på 67 år blev fastsat, fordi ordningen ikke var tænkt som en generel foranstaltning for ældre. Aldersgrænsen er endvidere fastsat af økonomiske årsager. Beregninger viser, at en total ophævelse af aldersgrænsen i ledsageordningen med en fuld udnyttelse vil medføre en merudgift på ca. 1,4 mia. kr.

Med lovforslaget vil man gøre det muligt for personer, der er visiteret til 15 timers ledsagelse om måneden, inden de fylder 67 år at beholde retten til ledsagelse efter det fyldte 67. år. Forslaget indebærer således en delvis ophævelse af aldersgrænsen.

Forslaget giver samtidig personer, der er eller har været visiteret til ledsageordningen ved det 67. år, men mister eller har mistet ordningen inden lovens ikrafttræden på grund af alderskriteriet, fortsat ret til 15 timers ledsagelse om måneden.

Forslaget om en delvis ophævelse af aldersgrænsen er en del af regeringens finanslovsaftale for 2002 med Dansk Folkeparti. Det findes ikke rimeligt, at mange stærkt fysisk eller psykisk handicappede i alderen 18-67 år fra den dag, de fylder 67 år, ikke længere har mulighed for at deltage i aktiviteter efter eget ønske uden for hjemmet. Handicappet formindskes eller forsvinder ikke med alderen, og gruppen, der er tale om, er meget afhængig af hjælp fra andre.